

Spomini na Jožefa Cimpermana.

(Spisal dr. Mihael Opeka.)

III. Pesnik.

Oj, pevske želje vé presládke, ljube ...

(Usèhlo cvetje 15.)

Cimperman je bil pesnik, in pesnik po ‚milosti božji‘.

Nimam namena braniti Cimpermana proti ugovorom, da so pesmi njegove trde, težke, da jih ni z lepa umeti. Vendar si ne morem kaj, da ne rečem jedne same besede: Pesmi njegove so moške, kléne, globôke. In to je vse-kako jeden vzrok, da jih ne mogó umeti sosebnó oni, ki neradi mislijo, in pa, katerim je bistvo pesmi v vzdihih in mehkužnih tožbah! Drug, resen vzrok, zbok katerega je morda v istini nekoliko težko do cela umeti proizvode Cimpermanove muze, pa je baš življenje in nepoznato trpljenje njegovo. Tu je na mestu Goethejev izrek:

Wer den Dichter will ver-
steh'n,
Muss in Dichters Lande
geh'n.

O tem sem se uverjal sam, čim dalje sem občeval s pesnikom. Koli-kokrat sem prebiral po-prej n. pr. njega pesem ‚Sestri svoji‘. A čutil in rázumel sem vedno le — malo. Besede, mislil sem si, in lepe besede. Pozneje sem spoznal in danes sodim drugače. Ne same besede, marveč vsa obilica resnice in pristnega čustva, celo hval-ležno srcé pesnikovo je že v oni pesmi.

Toda te vrste — spominom!

„DOM in SVET“ 1895, št. 6.

Prijetno je bilo občevati s Cimpermanom-pesnikom, poslušati njegove nazore o poeziji, greti se o njegovem navdušenju za-njo. In po pravici bodi povedano: da imam malo lepših pômnenj od ur, ki sem jih preživel poleg pesnika-prijatelja pri orehovi mizi. — Rad je govoril Cimperman o vzvišenem zvanju svojem,

srčno rad. In kakor o njem, takó o vsem, kar je bilo v zvezi ž njim.

„Pesništvo — resen pôsel“, to je bil glavni stavek njegovih ‚propovedij‘ — kakor jih je imenoval včasih. In kadarkoli ga je izrekel, zagrozil se je izvestno ná-nje, ki smatrajo pesništvo za — igračo.

„Žal“, zmajeval je, „da so ljudje tako nezmiselni! Vsak čevljar bodi že pesnik! — A kdor je sposoben, neče se učiti. Kakó pa sem se jaz žélel učiti nékoč! Toda tedaj ni bilo učeníkov. Ali sem vam že pravil, kdo je bil moj prvi učenik?“

„Niste.“

„Andrej Praprotnik. On mi je delil tudi prve nágrade — pomaranče in piruhe. — Pótlej nisem imel nikogar do Stritarja in Levstika. S Stritarjem sem občeval pismeno, z Levstikom osebno, za kar mu ne vem nikoli dosti hvale. Živa beseda je živa beseda, prijatelj moj, in

Jožef Cimperman.